

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési bérlet a kifejezett
felmondásig fennáll.

Reklamációk: előfizetési ügy-
ben a kiadó hivatalhoz, hirde-
zési ügyben a nyomdához és
szerkesztési ügyben a felelős
szerkesztőhöz küldendők.

Kéziratok, melyek nem adatnak
vissza, legkésőbb minden kedd
napról hirdetés minden szer-
da) d. e. 10 óráig küldendők
és kizárólag „Muravidék”
szerk. M. Sobota” címre.

Szerkesztő — tulajdonos
KUHAR ISTVÁN.

MURAVIDEK

Murától és Muraköz heti értesítője
Informativni tednik za Prekmurje in Medjimurje

Előfizetési ára: Belföldön ne-
gyedévre 15 Din., félévre 30 Din
egész évre 60 Din. Minden más
európai államban csak előre
fizetve s legalább fél évre 40
Din., egész évre 80 Din. Ameri-
ka bármely államába csak
egy évre és előre fizetve két
(2) USA Dollár.

Hirdetési ár □ cm-ként: Szö-
vegközt és nyitlert 1.25 Din., ren-
des 0.75 Din., apróhirdetés 0.50
Din és az illeték; többszörinél
engedmény. — Hirdetéseket kizá-
rólág a „Prekmurska Tiskarna”
veszi fel és számolja el.

Csekk számla száma: 12980.

X. Évf.

Murska Sobota, 1931. október 25.

43. a. Szám.

Az arany standard.

Nincs ma oly gazdasági ese-
mény, amely az arannyal és az
arany standarddal „a bankjegyek
arany fedezetével” ne volna kap-
csolatban. Ma ez a sárga fém di-
gálja a világ politikáját még in-
tább, mint ezt évekkel ezelőtt ta-
nán a petroleum, vagy az egyes
államok flottaegységei, vagy ke-
reskedelmi hajóik száma irányi-
totta. De ma az arannak az ára
nagy ingadozásnak van alá vet-
ve, mert ma is csak annyit ter-
melnek mint a háboru előtt s min-
dig állandó hiány van belőle.

Eddig még mindig meg volt
a bizalom az arannyal szemben,
nem úgy, mint másféle érték mé-
réssel, más árucikkkel szem-
ben. Ezért ragaszkodott eddig
minden jegybank ahhoz, hogy
bankjegyei forgalmának fedeze-
tül az aranyat helyezte el s az
arany fix ára volt a valuta.

Legutóbb azonban Anglia,
majd Svédország, Norvégia, Dá-
nia és Finnország kénytelenek
voltak eltérni a papiros bankjegy
erőszított értékétől, tehát az
arany standardtól, azért, mert már
nem rendelkeztek akkora arany
készlettel, hogy az összes bank-
jegyeiket be tudták volna váltani
aranyra. Pegig ezideig az arany
fedezet volt a kötelezettség. Mi-
kor ez nyilván kitudódott, akkor
olyan bizalmatlanság indult meg
az egész világon, — nemcsak az
arany fedezetű országokban, —
hogy mindenütt szigorú rendsza-
bályokkal kellett közbelépni azon
a célból, hogy az egyes orszá-
gok a saját valutájukat, a saját
pénzüket a fenyegető romlástól
és pusztulástól megvédjék, meg-
mentsék.

Igen nagy baj, hogy a világ
aranyát nagyon aránytalanul van el-
osztva az egyes országok bir-
tokában. Franciaországban és az
Északamerikai Egyesült Államok-
ban a világ aranyának háromne-
gyed része van, a többi egyne-
gyed rész megoszlik ötvennégy
állam között.

Legujabban hallottuk azt a
hírt, hogy a bázeli Nemzetközi
Fizetési Bankjának elnöke Gues-
nay, egy nagy jelentőségű javas-
latot dolgozott ki. Ez a javaslat

arról szólna, hogy az összes jegy-
bankok szállítsák le arany fede-
zetüket bankjegy forgalmuk husz
százalékára. Ma a kötelező arany
fedezet husz százaléknál minde-
nütt nagyobb, tehát az új rend-
lehetővé tenné, hogy a bankje-
gyeket szaporítani lehetne. S ha
az arany fedezet leszállítását min-
den jegybank elfogadja, akkor a
bankjegyek forgalmának szaporí-

tása nem lesz zavaró hatással a
pénzvilágban.

A világkonferenciák most
megindultak s remélhető, hogy
meg fogják találni azt az utat,
amely kivezet ebből a világvál-
ságból. Az összes európai jegy-
bankok nagy nehézségekkel küz-
denek most s ezt Amerika is igen
jól tudja s a helyzetet figyelem-
mel kíséri. P.

Politikai hírek.

**Változások a büntető tör-
vényben.** Több bűncselekményt,
ami eddig a törvényszékhez tar-
tozott egy királyi ukáz a járás-
bíróhatáskörébe utal. Részben
módosul a büntető törvénykönyv,
a büntető perrendtartás, a sza-
badságvesztések végrehajtásáról
és a sajtóról szóló törvények
egyes rendelkezései. A törvény
erejű rendelet egyes bűncselek-
ményeket, amelyeknek letárgya-
lása eddig a törvényszék hatá-
skörébe tartozott, ezentul a járás-
bíróhatáskörébe utal. A törvény
a hivatalos lapban való
közzététel után azonnal életbe lép.

**Az államvédelmi bíróság
Beogradban kommunista per-
ben hozott ítéletet.** Tizenhét
kommunista közül a két főbűnös
Pasačics Gyura és Haiz Károly
szökésben vannak. Ezeket 20, il-
letve 18 évi fegyházra ítélte a
bíróság. A többi vádlottakat 15
évről — másfél évi fegyházbünte-
tésre ítélte a bíróság kommuni-
sta üzelmek miatt. A bíróság va-
lamennyi vádlottnál kiszabta a
polgári jogok elvesztésének bü-
ntetését is, és valamennyi vádlottat
egyetemlegesen kötelezte a költ-
ségek megfizetésére is.

**Az osztrák köztársaság el-
nöke ismét Miklász lett.** Az elnök
megválasztása után a nemzetgyűlés
ünnepi ülésen letette az esküt.

**A román liberális és nemzeti
paraszt párt koncentráció kormány
megalakítását kívánja.** Románia sors-
döntő események előtt áll.

Spanyolország. A jezsuita tör-
vény miatt lemondott Zamora spanyol
miniszterelnök. Azana lett az új kö-
rmányelnök. A változás oka az, hogy
a nemzetgyűlés 178 szóval 32 ellené-
ben elhatározta, hogy a jezsuita szer-
zetes rendeket az országból kiutasítják.
Ezt a lemondott miniszterelnök nem
helyeselte.

Kína és Japán. Kipattant mesz-
sze Keleten a régen lappangó szikra.
Mukden körül nagyon feszült a hely-
zet. A japán hajóhad készen áll. A
közvetlen tárgyalások Kína és Japán
között megszakadtak. Mindenki a rend-
kívüli ülésre összehívott Népszövet-
ségtől vár gyors segítséget, habár ...
nagyon gyenge reménnyel.

**Hoover, az Amerikai Egye-
sült Államok elnöke örömmel fo-
gadja az olasz külügyminiszter utjá-
nak hírért.** Az amerikai kormány meg-
hívta az olasz külügyminisztert Was-
hingtonba s a látogatás előrelátható-
lag november első felében fog meg-
történni. Amerikában meg vannak győ-
ződve arról, hogy a tengeri leszerel-
és érdekében fontos és hasznos meg-
állapodásokat fognak ez alkalommal
létrehozni.

**Az angol képviselő választá-
sok.** Angliában e hó 27.-én lesznek
a választások. Összesen nyolc párt
indul a választási harcban, amire az
angol parlamentarizmus történetében
még nem volt példa.

**Svájcban október 25.-én lesz-
nek a választások.** A nemzeti tanács
tagjai itt is nagy küzdelmet fejtenek ki.

**Ismet pasa török miniszterel-
nök és Tefik Rusti bej török kül-
ügyminiszter Budapesten.** A török
államférfiak Görögországból mentek
Magyarországba, hol két napig időz-
tek, azután Trieszten át visszatértek
hazájukba.

**Bulgáriában kormányváltozás
volt.** Malinov miniszterelnök lemon-
dott. Miniszterelnök és külügyminisz-
ter Musanov lett, a többi miniszter
megmaradt.

**Kína bejelentette a háborut
Japán ellen, ha a Népszövetség
nem segít.** Kína sürgősen igazságot
kér a jogtalan támadásért. Japán vi-
szont csak akkorra igéri csapatai
visszavonását, ha a helyzet ismét
normális lesz.

**Németországban az új Brüning
kormányának igen éles ellenzéke van,
amely Hindenburg elnöktől a kor-
mány azonnali eltávolítását követeli.**

Az olasz külügyminiszter:
Grandi, amerikai útja előtt október
25.-én ellátogat Berlinbe.

**A nemzetközi munkaügyi ta-
nács Genfben megkezdte 55-ik ülés-
szakát.** A gyűlés folyamán felolvas-
ták az egyes országokból beérkezett
jelentéseket a munkanélküliségekről és
a munkások helyzetéről. Annyi bizo-
nyos, hogy a jelentések szerint a mun-
kanélküliek helyzete az idei tél beáll-
ta előtt nyomasztó lesz s számuk majd
mindenütt emelkedett.

**Csehszlovákia kereskedelmi
szerződést köt Szovjetország-
gal.** A tárgyalások már megindultak,
de ez azért még mindig nem jelenti,
hogy a Szovjetet Csehszlovákia jogi-
lag elismerte volna.

**A nemzetközi fizetések bank-
ja Bazelben elhatározta, hogy a ju-
goszláv nemzeti banknak nyújtott há-
rommillió dolláros hitelt meghosszab-
bitja.** Ugyancsak meghosszabították az
osztrák nemzeti banknak nyújtott
hitelt is.

**Belgiumban az elmúlt héten
több helyen nagy tüntetések voltak a
franciául beszélő vallonok és az auto-
nomista flamandok között. A tüntető-
ket a rendőrség oszlatta szét.**

A Biatorbágnál és Jüterborgnál történt vasuti katasztrófák tet- tesét elfogták Bécsben.

A tettes Matuska Szilveszter,
csantaviri születésű, 39 éves egyén, ki
legutóbb mint kereskedő és gyártulaj-
donos szerepelt Bécsben, hol eddig
kifogástalanul viselkedett s még sem-
mi terhelő dolga nem volt. Matuskát
a bécsi rendőrség a budapesti rend-
őrség kiküldöttjeivel együtt hallgatja ki
a szörnyű vádakra nézve. Matuska
vallomása folyamán sokszor oly in-
gadozó és beteges viselkedést tanúsít,
hogy a hatóságok előtt kialakult az a
feltevés, hogy a bűnös talán nem is
teljesen épelméjű s így rettenetes cse-
lekménye nem beszámítható büntető
szempontból.

**Az öreg vándor különös
hajála.** Thomas Haywood 60
éves hajléktalan vándor a múlt
hét egyik estején bement egy csi-
kagói rendőrbírószobái terembe, be-
ült a bíró székebe s ott azonnal
elszunnyadt. Egyszerre a szék hát-
rábillent s a nyitott ablakon ke-
resztül kifordította a szerencsétlen
öreget az uccára, aki lezuhant
és a nyakát törte.

Az ős beszéde.

Hári Lipót ev. lelkész.

Mikor elérkeznek az ős bús, borongós napjai, a fák elvesztik lombkoronájukat s a vándormadarak felhagyják megtépett s kihűlt fészkeiket, ilyenkor olyannak tetszik a nagy mindenség, mint valami feldúlt, kipusztított csatamező. Az őszi napokban elborítja szívünket a nagy fájdalom, majdnem sirunk a természet halála miatt, mert ez egyszermind a mi halálunkat is példázta.

Tagadhatatlanul fájó érzéseket kelt szívünkben az ős. Hervadjanak bár halomra körülöttünk a mező virágai, hullassák el egymásután lombkoronájukat a termő fák, vagy a mi tulajdon életünkre hozzon bár hasonló szomorú változást az ős, mi azért csendes szívvel, nyugodt lélekkel várjuk a jövődőt.

Azonban kétszeresen szomorúak most az őszi napok. A mindennapi élet gondjai egyre súlyosabb teherként nehezdednek vállainkra. Az elmúlt esztendő még az őszi hervadásnál és fészekrombolásnál is rejtetesebb nyomokat hagytak rajtunk. Tehetetlenül állunk az őszi hervadással szemben, de még tehetetlenebbül állunk a pajzos férfiúval, a nélkülözéssel, az éhséggel szemben. Panaszkodik, jajgat, sir mindenki, de különösen nagy bajban van a falusi nép. Bevétel nincs semmiből és itt az ős, majd a hideg tél. A családtagoknak lábbeli, meleg ruha kellene, de nincs pénz, már hitel sincs, tehát nem lehet beszerezni. A kereskedők, iparosok könyvei már tele vannak a falusi lakosság neveivel, sőt ma-holnap már ezek sem hitelezhetnek nekik. Akik nem ismerik a falusi viszonyokat, talán fejüket rázzák és azt mondják: az nem lehetséges, az nem igaz, hogy a falusi embereknek, különösen a földművelőknek olyan rosszul menne. Én nagyon szeretném, talán legjobban, ha soraim nem mondanának igazat, vagy ha a falusi jólétről írhatnék. De való igaz az, ha felülről nem jön segítség, úgy rövid időn belül a földműves emberek, a falusi kisgazdák mind el fognak adósodni s kénytelenek lesznek bucsút

mondani a hazai rögnek, a kis háznak s idegenbe menni robotolni, ahol legalább az adósság terhe nem fogja nyomni a vállukat. Hogyne volna szegénység, nyomorúság, pénztelenség a falun, mikor a gazdaember kénytelen borjút 3-4, hizott marháját 2-4, hizott sertését pedig 5-7 dinárért elkótyavetyélni, holott a cukor, gyufa, só, petróleum, ruhaféle, gazdasági eszköz semmivel sem lett olcsóbb, mint mikor a gazdaember a maga hizott állatjait 10-20 dináros árban tudta értékesíteni. Ne csodálkozzunk majd azon sem, ha most az ős végén sok falusi portán megperdül a dob s adó és más fizetések fejében le kell foglalni a fejős tehenet, mely a család táplálója, vagy a hizót, melynek zsirját és husát már oly nehezen várta a család apraja-nagyja.

Minden ajak, minden falusi ember segítségét könyörög. Talpra kell állítani a földműves osztályt, meg kell menteni a teljes eladósodástól, a végpusztulástól, redukálni kell a magas pótdókat, mert ha ő összeesik a teher alatt, akkor magával rántja az összes többi osztályokat is. A földműves azt a szerepet tölti be egy államban, mint az alap, a fundamentum egy épületnél. Ha az alap gyenge, akkor összeomlik a ház s viszont, ha a földműves szegény és tehetetlen, akkor ez a szegénység eltemeti magát az államot is.

Hogy miképpen lehetne segíteni a földműves osztályon, hogyan lehetne megmenteni a végpusztulástól, azt már egy cikkemben kifejtettem. A tisztviselők fizetésének leszállítása már megtörtént, de nem progresszív alapon, vagyis akinek nagyobb a fizetése, annak magasabb százalékot kellett volna levonni, nem pedig egyforma százalékkal. Végre kellene hajtani a tisztviselők apaszítását. Amiképpen egyes városokban makszimálják az élelmiszerek árát, éppen úgy kellene makszimálni az iparcikkek árát, mert azok túl magasak és majdnem semmivel sem olcsóbbak, mint a legnagyobb pénzbőség idején.

A lombhullató ős beszéde belevegyül a falusi nép siralmas panasza is. Vajha a rohanó őszi szél

elvinné panaszainkat az illetékes ténnyezőkhöz. Minden reménységünk a mostani kormányban és különösen annak agilis és becsületes elnökében özpontosul. Hiszünk és remélünk egy szebb jövődében, egy igazi megújulásban, viseljük a nagy próbát, tűrő hittel, alázatos lélekkel.

November 8-án választ az ország népe. A nép el fogja küldeni a maga képviselőit az országházba. Tudomásunk szerint a murszka-szobotai járásnak is megvannak már a képviselőjelöltjei. Attól az embertől, aki képviselni fog bennünket a parlamentben, elsősorban bátorságot és becsületességet kívánunk, másodsor pedig ismerje meg a bajainkat, ne csak hallja panaszainkat, hanem hallgassa is meg azokat, ne legyen csupán ingadozó nádszál a pusztában, hanem legyen erős, mint a tölgy, mely képes dacolni viharral, zúgó szélvisszével. Óriási felelősséget fog jelenteni a képviselői mandátum a mi járásunkban annak birtokosával szemben. A megválasztott képviselőnk ne tekintse majd csupán külső disznek azt a mandátumot, hanem hivatásnak, mely ilyen igen sok kötelesség lesz összekapcsolva. Igen sok kívánságunk lesz az új képviselővel szemben, majd meglátjuk, hogy mennyiben fogja a falusi lakosság érdekeit képviselni és védeni!

Oh Uram, hozd el a megújulásnak, újjászületésnek, feltámadásnak tavaszát a most még háborgó, megatázott emberi nemzedékbe. Ti, akik vezetői vagytok és lesztek ennek az országnak, oh jöjjetek el ti is az esetekhez, az éhesekhez, a rongyosokhoz, a nélkülözökhöz, jöjjetek el a faluba is és segítetek rajtunk is, mert különben elveszünk.

Verekezés a bolgár szobranjében.

A mult gyűlések egyikén a kommunisták nem engedték szóhoz Cankov volt miniszterelnököt. Az agrár képviselők is nagy zajt csaptak, végül is verekezésre került a sora kormánypart és az ellenzék között. Komarcevszki volt miniszter összeviszta verte Kulev nyugalmazott minisztert.

Emberek! tán visszabozadtok a tudomány óhajásától, mivel amint láttuk, az öklös szolgálata s szegődött és a gyilkolásra újabb és újabb pokolgépeket kohol. Azonban ne borzadjatok. A tudomány a békeesség szülötte és a békeesség azon légtör, mely természetének megfelelően rendeltetésének célját eléri. Az igazság ismerete tisztelgetést kelt fel a keblekben mások jogai iránt, és eljön a várva-várt idő, — az általános műveltség szelleme hozza meg, — midőn egyik nemzet a másik ellen nem folytat többé irtó háborút és egy ember önző céljért a testvérnépet lemészárolni nem fog elindulni. Akkor többé nem fog sírni az édes anya gondtal nevelt gyermeke után, kft karjai körül hárcmezőre visznek, nem fog aggódni a hűségese felelő, hogy férjét sohasem fogja többé ölelni s gyermekei korá árvaságra jutnak. Mankóra támaszkodó csonka hősök; véres harcoknak áldozatai nem lesznek ak-

De amely nép a műveltségnek kellő fokára eljutott, az használni és érvényesíteni tudja jogait és nem enged, hogy érdekei lábba tapodtassanak, ismeri kötelességeit és örömmel teljesíti azokat, tudván, hogy a jogelvezet kötelességekkel van összekötve.

Volt idő, midőn a hadviseléskor a nyers erő, a veszélyt megvetni tudó vakmerőséggel határos vitézség mellett a tudománynak csak igen kevés rész jutott. Voltak hadvezérek, kik túlnyomó erő ellenében is vívtak győzelmes csatákat, pedig olvasni és írni sem tudták. De mit használt a vitézség ma már, midőn a gyávat és a bátrát egyaránt leteríti a sivitő óngolyó és egész hadosztalot elseper, mielőtt az ellenség közelébe jutna. A tudomány, az értelmi műveltség csodákat mivel. Nagy hatalom ez. Amely ország a tudományt bírja szövetségessül, anak függetlensége biztosítva van.

A tudomány hatalom.

Hári Lipót ev. lelkész.

A tudomány és műveltség az, mely a szegénységtől megóv és a szolgásként igáját távollattja tőlünk. A tudatlanság pedig szegényekké tesz, a szegénység pedig embereknek rab-szolgájává lenni kényszerít, egyes embert, úgy, mint nemzeteket. A szabadság átokká válik ott, hol az értelmiség hiányzik. Átok a szabadság a tudatlan nép kezében, mert ott féktelenséggé fajulva széttepi a legboldogítóbb köteleket. Olyan a szabadság, mint a világitó faklya, ha oktan kezére bízatik, felgyújtja a házat. A tudatlan nép kezében a szabadság olyan, mint a gyermek kezében az éles kés, saját testén ejt vele sebet; olyan a szabadság a tudatlan nép kezében, mint a vadember kezében a tiszta szinárany, melyet hitvány üveggyöngyért elcserél.

HIREK.

HETI NAPTÁR

1931. OKTÓBER hó 31 nap 44 hé

A hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
25 Vasár.	Zs. Erzsébet	Zs. Tr. u.
26 Hétfő	Döm. ö. ö.	Amandus
27 Kedd	Szabina	Sabina
28 Szerda	Simon Juda	Simon, J.
29 Csüt.	Narcis	Engelhard
30 Péntek	Kolos	Hartmann
31 Szomb.	Farkas	Wolfing

Vásárok:

27. Krizsevci v Prekmurju, 28. G. Petrovci és Dolnja Lendava.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	225-170
"	Rozs	"	160-
"	Zab	"	180-
"	Kukorica	"	130-140
"	Köles	"	125-
"	Hajdina	"	—
"	Széna	"	60-100
"	Bab cseres.	"	200-
"	Vegyes bab	"	130-
"	Krumpli	"	60-70
"	Lénmag	"	—
"	Lóhermag	"	—
Bika	4.-	4.50	5.- 6.-
Üsző	4.-	4.50	5.- 6.-
Tehén	1.-	2.-	3.-
Borju	—	5.-	6.-
Sertés	—	7.-	8.-
Zsir l-a	—	16.-	18.-
Vaj	—	—	30-
Szalonna	—	10-	12-
Tojás 1 drb.	—	—	1-00

Valuta:

100 Doll. (USA) adnak itt	5200 Din-
100 Kandai Doll.	4800 "
100 Schil. (Bécs)	770 "
100 Frankért (Páris)	220 "
100 Liráért	280 "
100 Pengőért	970 "
100 Márkáért	1300 "
100 Pezobért (Urug.)	1800 "
100 Pezoért (Argen.)	1400 "
100 Cseh kor.	168 "

Öngyilkosság. Cvetko

István murszka-szobotai lakos 21. évi reggel a Ljutomerre száguldo személyvonat alá feküdt M. Szobotán kívül, a kereszten túl. A mozdonyvezető nem bírta lefékezni a sebesen haladó súlyos tömeget; a gőzös kereke előtti

kor, hogy bna tagjaikkal rémületbe ejtsék a gyenge gyermekeket és kísérteties alakjukkal zavarják álmaikat. Beteljesül akkor a karácsonyi szózat: „Békesség a földön.”

A tudomány szerzi meg és biztosítja úgy az egyes embernek, mint a nemzetek számára a polgári és erkölcsi szabadságot. Vajha mindenki meg tudná érteni azt, hogy a művelődés oltárára lerakott fillérek gazdag kamatokkal szállanak vissza gyermekeinkre és hogyha jó nevelésben részesítjük a mai nemzedéket, megannyi teleknél többet erő örökséget hagyunk rájuk.

Oh tárjuk hát fel sziveinket, léleinket az igazság ismeretének, hogy a tudomány áraszsa szét élető sugárait minden emberre, nemzetekre, egyházakra. Szabadok a testi nyomortól, zsarnoki szolgáskéntől és a bűn igájától, szabadok csak így lehetünk mi, szabadok csak így lesznek unokáink. (Vége.)

sintisztító Cvetkó fejének szaladt, azt félretolta s így a kerek nem mehettek át rajta. A fej több helyen erősen zuzódott, az agy rázkódott. Reménytelenül vitték a kórházba. Már néhány nap óta hajtogatta Cvetkó, hogy öngyilkos lesz, mert tudóbaja nagyon kinozza őt, most még többet kellett szenvednie míg 22.-én megváltotta a halál.

— **Esik a hó, nemsokára a hó...** Muravidéken, de különösen Murszka Szobotán, kedden, 20.-án, reggel napfőkeltekor a hőmérő mínusz 3 fokot mutatott. Az égboltozat egészen tiszta, felhőtlen volt, a háztetőket vékony rétegben fedte az ez évi első dér. Ilyenkor nyomasztott, szinte félős szemmel a boldogtalan, jót nem remélő polgár az uccára 1/2 9 órakor egy ifjú ember térdnadrágban, meleg cipőben, meleg keztyűben nagy lépésben, de lassan, nyugodtan halad kalap nélkül a hivatalba. A polgárban némi megnyugvást okoz ezen boldog ember látása. A keztyűt nem azért vette magára, mert fázik. Ha fázna, a fejét is betakarná kalappal, sapkával. Nyilvánvaló, ez azért van, mert ő jószívű és így „keztyűs kézzel” akarja végezni működését. Most futtam meg, ő az adó végrehajtó. A d cséret kijár néki annyival is inkább, mert amint emlékszem többször szerencsétlenül becses „hivatalos” látogatásával, annak ellenére, hogy én nem viszonztam még az első vizitjét sem. Ez ugyan nem illik, de ő nem olyan spanyal etikelt korszagos. Csak elfjött többször is. Jó ember.

— **Halálozás.** Cvetkó József né született Pál Mária 32 éves vendéglősmestere, hó 14.-én a murszka szobotai kórházban meghalt. Halálát a Lipa községbe még mindig uralkodó járványos vérhas okozta. A fiatalon elhunyt férje Cvetkó József lipai vendéglős s tizenkét éves Jusztika leánykaja gyászolja. Temetése e hó 15.-én volt. A temetkezési menet a murszka szobotai kórház halottas házából vonult a halottal a m. szobotai temetőbe, nagy részvétellel.

— **Ismét meglógott Maitz József domanjovci lakos,** két szemű, magas termetű, barna, 52 éves Magdolna nevű idegbeteg felesége. Magdolnára nem először jött e hó 19.-én délben ez a szökési vágy. Többféle ruhát és ezer dinárt vitt magával. A férje és két gyermeke azóta állandóan keresi az asszonyt, de sehol nem találják. A csendőrség is keresi. Ha valaki a nő nyomára akad, értesítse a szerencsétlen családapát. Az asszony jobb mutató ujján a köröm hiányzik.

— **A szavazó helyek és a választási bizottságok elnökeinek neveire már megjelent a hivatalos lapban.** A szavazó körzetek jórésztben az előbbi választások szerint maradtak meg, a választási elnökök pedig a következők: helybéli egyének s így az állam ezáltal is tekintélyes költségmegtakarítást ért el.

A **dolnja-lendavai** járás beosztása a következő: **Beltinci** (Beltinci, Gaucsani): Mikuž Franjo, intéző, **Bogojina**: (Bogojina, Filovci, Ivanci, Strehovci): Brelih Oton isk. igazgató; **Bratonci** (Bratonci, Dokležovje, Lipovci): Zavašnik Franc j. bíró, Dolnja Lendaván; **Csentiba** (Csentiba, Petišovci): Kolarič József isk. ig.; **Črnsovci** (Črnsovci, Dol. Bistrica, Trnje, Žiški): Dobernik Simon polg. isk. ig. Dolnja Lendaván; **Dobrovnik** (Dobrovnik, Žitkovci): Preininger Janez isk. ig.; **Dolgavas** (Dolgavas, Banuta, Mostje): Horvát Janko isk. ig. Kapca; **Dolnja Lendava**: Sikics Stanko gyógyszerész; **Dolina** (Dolina, Pince): Sreš Marjin tanító; **Gaberje** (Gaberje, D. Lakos, Kapca, Gor. Lakos): Flisár Nikolaj isk. ig.; **Genterovci** (Genterovci, Kamovci, Radmožanci): Pečnik Dragutin polg. isk. tan. Dol. Lendava; **Gomilce** (Gomilce, Lipa): Rakoci isk. ig.; **Kobilje** (Kobilje, Bukovnica, Motvarjevci): Novak Anton isk. igazgató; **Melinci** (Melinci, Gor. Bistrica, Izakovci): Silovinac Pavel isk. igazg.; **Odranci** (Odranci, Srednja Bistrica): Krepš Arnold isk. igazgató; **Turnišče** (Turnišče, Nedelica, Renkovci): Drekonja Ciril isk. igazg.; **Velka Polana** (Vel. Polana, Brezovica, Maja Polana, Hotiza) Tratinjek Davorin isk. igazgató. Összesen tizenhét szavazó körzet.

— **Újból garázdálkodnak a cigányok Csakovec közelében.** Csakovecről jelentik, hogy Csakovec közelében fekvő Martán falu mellett a cigányok megtámadtak egy magányosan utazó földmivest, aki a szekéren hazafelé tartott a szekeret felfordították és az utast kirabolták. Martán és Szászka faluk között már hosszabb idő óta sátorozik egy cigánybanda, amely lókereskedéssel és lopással foglalkozik. Délután két óra tájban Gombarek József nedelicsai földmives a csakoveci vásártól utazott haza szekéren és utközben több kocsmába betért amire a cigányok közelébe ért, teljesen lerészegedett. A cigányok már várták, mert tudták, hogy pénze van; és amikor hozzájuk ért, a kocsi felfordították és a benne ülőt kirabolták. Gombarek segélykérésére figyelmes lett a közelben lakó Tkalesecs Mária, aki szolgálóleánya kíséretében odaszaladt a cigányokhoz és elkezdett segítségért kiabálni. Ezért az egyik cigány korbáccsal rátámadt. Az asszony csak futva tudott menekülni a támadó elől. Közben egy kis pásztor fu értesítette a közelben lakó csakoveci rendőröket Jalusics Viktort és Soltics Ivánt, akik éppen a szolgálatból tértek vissza. Ezek azonnal a cigányok elfogására siettek és hosszabb izgalmas üldözés után sikerült a banda néhány tagját letartóztatni. Az egyik cigány három óra hosszat fektet a vízben úgy, hogy csak az orra látszott ki, mégis sikerült a rendőröknek elfogni, akik közben erőltést kaptak. Szükséges volna, hogy a hatóságok még nagyobb gondot fordítsanak a cigánytelepek felülvizsgálására, mert csak rövid idővel ezelőtt sikerült a csakoveci csendőrségnek egy cigánybandát elfogni, akik több mint félmillió dinár értéket raboltak el.

— **A közeledő választások előtt.** A csakoveci járás hivatalos jegyzője Macokovics Máté közli szívesen álló csakoveci építési vállalkozó lett, míg a prelogi járásban Perko Károly nyu-

galmazott alezredest, Varazsdin jelenlegi polgármestere.

— **Lókiállítás Csakovecen.** A csakoveci lovasegylet e hó 25.-én nagy szabású lókiállítást rendez Csakovecen a lóversenyterén amelynek célja n már kihalófélben levő világhírű „muraközi” „nóri” faj felfrissítése. A kiállítás annyiból is mutatkozik érdekesnek, mivel a legszebb példányok pénzbeli díjat kapnak. A lovasegylet 18 ezer dinárt irányított elő a díjak részére. A kiállításra kerülő lovakat nehéz és könnyű csoportba osztják. A nehéz csoportba tartozó lovak részére 5 darab kétezer dináros, a könnyű lovak részére, pedig négy darab kétezer dináros díjat tűztek ki. Ezenkívül az a díjatnyert nehéz anya kanca, tulajdonos, amelyiknek a legszebb ezévi csikaja van, még ezer dinárt kap a csakoveci Vajda Elemér cégtől. A kiállításra a csakoveci, prelogi ljuto-meri és dolnja-lendavai járások lótulajdonosai vehetnek részt. A kiállítás annyiból is fontos, mert a szávai bántág kiküldöttjei több lovat szándékoznak vásárolni tenyész célra, sőt a katonaság is néhány példányt vásárol a hadsereg részére.

ORSZÁG-VILÁG.

— **Halálra ítélt csavargó.** Bihácson a törvényszék halálra ítélte Lázics Mile biljanai híres csavargót aki megfojtotta Brankovics Szima egyedül élő gazdálkodót s elrabolta annak pénzét.

A bíróság a csavargót kötélt általi halálra ítélte, mire a gyilkos kijelentette: „Megnyugtom az ítéletben, vigyenek el azonnal és döfözzenek velem.”

— **Meghalt Edison Alva Tamás** 86 éves korában múlt vasárnap reggel 3 óra 24 perckor. Ez a szerencsés és nagy ismereteket rendelkező tudós, találta fel a képeket vetítő gépeket, amelyből mozgóképek lettek, az izzólámpát, amelyet villamossággal izzítanak. A fonográfot — a gramafonnak az elődjét — is ő szerkesztette meg. Még sok más kisebb-nagyobb jelentőségű találmánya is volt, mely igen nagy vagyont hozott a nagy tudosnak. Talán ő az egyedüli ember, akit e földön lakó emberek apraja-nagyja egyaránt ismert és létezéséről tudott.

Rádiók

rádió alkatrészek
akkumulátorok
legjobb Kerékpárok
világhírű Varrógépek
jutányosan kaphatók
Nemecz János
vas- és gépkereskedésében
Murska Sobota.

Szerkesztő üzenete.

V. A. P. Gy. Hálásan köszönöm a küldeményét. Nagyon jó; nemhogy alkalmas. Sőt, kérem; tessék csak folytatni. Amint megjelenik a kiadvál kollegám részére még egy példányt fogok küldetni az Ön becses címére.

H. L. D. Személyesen meggyőződtem róla, hogy a kiadónk a lapokat pontosan küldi szét. A kívánt számokat újból pótlólag elküldjük.

TON KINO

z najmodernejšo opremo

Lastnik G. DITTRICH

MURSKA SOBOTA.

BOHEMSKA LJUBAV

Ljubavna idila s opjevanog Montparnasa.

Režirao: Aleksander Korda.

U gl. ulog.: Liane Haid, Oskar Karlweis, Walter Rilla, Lien Deyers, Trude Hesterberg.

100% nemški tonfilm.

Predstave se vršijo:

v SOBOTO, dne 24. oktobra ob 1/2 9 uri in

v NEDELJO, dne 25. oktobra popoldne ob 3 uri in zvečer ob 1/2 9 uri.

VSTOPNINA:

I. prostor 15 Din., II. prostor 12 Din. in III. prostor 7 Din.

Gazdálkodás.

Érdemes-e gyümölcsöt termeszteni?

Semmitéle jóke sem hoz manapság annyi és oly biztos kamatot, mint a gyümölcsstermesztés, ha ahhoz hozzáértéssel fogunk hozzá. Telepítéskor sok mindeare kell figyelemmel lenni. Talaj, fekvés, éghajlat, piac távolsága, az általános kereslet stb. stb. — Az egyes fajok különböző talajban fejlődnek legjobban. S az egyes fajták különleges éghajlatot kívánnak. Így például a viaszos földbe nem helyes alma- vagy körtefát ültetni. Viszont agyagos talajban nem sokra meg az őszibarack vagy a mandula. Egyes almafajták csak hűvös éghajlat alatt, paradus levegő mellett adnak jó termést, mások szárazabb klíma alatt is megfelelő haszonnal termeszthetők. Nagyvárosok közelében, vagy ha a hely más körülmények mellett megvannak természetek cseresznyét, meggyet, kajszinbarackot; de ahol messze van a nagyváros, az utak rosszak, a vasút is távol van, ott ezen gyümölcsfélésegekből éppen csak a házi és helyi szükségletek fedezéséről lehet szó. Kérdés most már, hogy vidékünkön milyen gyümölcsfélésegekkel érdemes foglalkozni. Itt hangsúlyozni kívánom, hogy kisebb szükségletek fedezésére, az adott feltételek mellett bármely gyümölcsfélést természetfűjtjük több-kevesebb sikerrel. Nagyban termelésre azonban csak az alma, szilva, dió nemes gesztenye jöhet számításba. Vidékünk különösen az almatermesztésre alkalmas. Van elég mennyiségű almafajták, különösen a jobb hegyvidéken (na Goricskom). Népünk különös szeretettel foglalkodik a gyümölcs-

